

AVUI
DEL DIUMENGE

11 d'agost del 1985

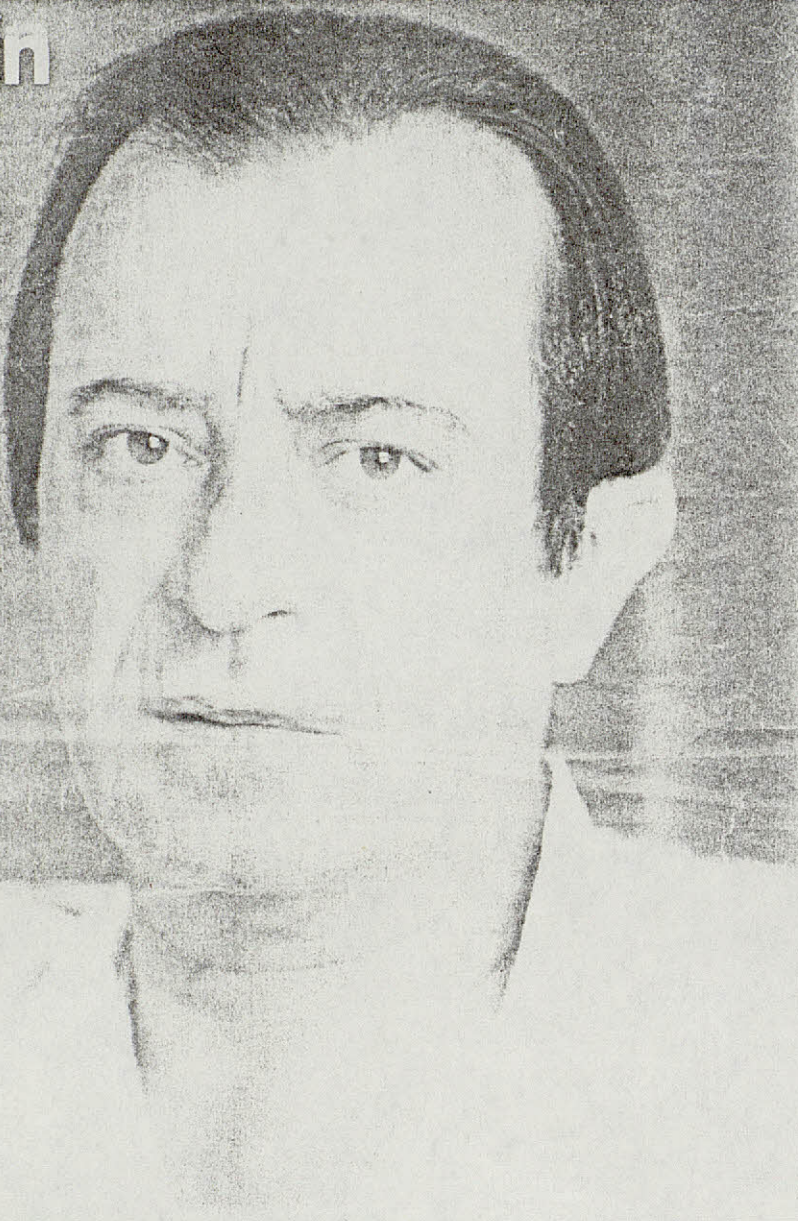
Edita: Premsa Catalana, S.A. Barcelona
Director: Jaume Serrats i Ollé

Preu: 75 ptes.

Impressora: Gràfiques Industrials, S.A.
Consell de Cent, 425Joan Agustín
Solo,
en el país
de la marca

TAMBÉ el nou llibre de Marguerite Yourcenar, "Un estudi sobre Pere Calders", a l'edició de "El darrer llibre" d'André Malraux, de Miquel Barceló, un llibre amb "Artículos de Miquel Martí i Pol", "Poesies de Ramon Flaquer", "Dramas de Ralff-Mirale", "Poesías de Pablo Neruda".

AVUI DEL DIUMENGE a l'edició de "Un conte de l'antiquitat", "Llibres i discos", "Jocs i entreteniments".

EL DAVANTAL

Traduir

Miquel Martí i Pol

Dies enrra vaig començar la traducció d'una novel·la. M'apassiona aquesta activitat, i ara, que feia força temps que no la practicava, l'he represa amb veritable delícia. M'apassiona traduir per moltes raons, però sobretot per dues: perquè frueixo intentant de traslladar fidelment a la meua llengua una obra que m'agrada, amb tota la passió i tot el risc que l'operació comporta; i perquè traduir és una de les millors maneres d'aprendre tant la llengua de la qual es tradueix com la pròpia. Parlo, és clar, de la traducció feta de gust; no de la feina rutinària i insípida.

Traduir, a més, té un altre valor pedagògic notable: la lectura a fons de l'obra traduïda. Maria Antònia Oliver ho deia en una entrevista: la millor manera de llegir una obra és traduir-la. Trobo que tenia tota la raó. Per molt atenta que sigui una lectura, difícilment assolirà la intensitat que exigeix la que es fa traduint, per més que llegir i traduir semblin activitats diferents. Deixant de banda el coneixement més o menys profund de l'autor que es tradueix, qualsevol traducció és com una immersió lenta i continuada en l'aigua d'un ambient, d'una expressió, d'un estil; una immersió que hom practica cada dia mentre dura la tasca, i que ben sovint acompanya fins i tot en els moments de descans. Tant és així que gairebé m'atreiria a aconsellar als qui vulguin llegir com mai no ho han fet algun llibre no escrit en català que intentin de traduir-lo a la nostra llengua, però no mentalment sinó escrivint la traducció i fent-la amb el mateix rigor que ho farien si haguessin de guanyar-s'hi la vida. Puc semblar exagerat, però no crec que ho sigui perquè tot allò que es fa amb la màxima exigència,

al capdavall és beneficiós; prou que la societat en què vivim ens obliga a tocar moltes tecles i cap de ben tocada.

En començar la traducció he retrobat, a més, una colla de gestos quasi rituals que a mi encara em fan la feina més seductora: disposar l'original i una versió en una altra llengua al seu lloc, damunt la taula; posar els diferents diccionaris a l'abast de la mà; col·locar els fulls ja fets i els fulls en blanc al lloc que els he destinat; rellegir la feina del dia abans per fer-hi esmenes, o, simplement, per preparar-me per a iniciar la d'aquella tarda, etc. Sóc més aviat tirant a meticulós i m'agrada tenir la taula molt ordenada, perquè d'altra manera sóc incapaç de treballar. Jo penso que cadascú té el seu, d'ordre, i que el meu, en tot cas, només és més visible. De totes maneres, com que només me l'aplico a mi mateix, i mai no obligo ningú a seguir-lo, trobo que me'l puc permetre, no solament perquè m'hi sento bé, sinó perquè m'ajuda a configurar una manera de ser peculiar, que cada dia m'esforço a perfeccionar.

ENTREVISTA

José Agustín Goytisolo, en un país de marca

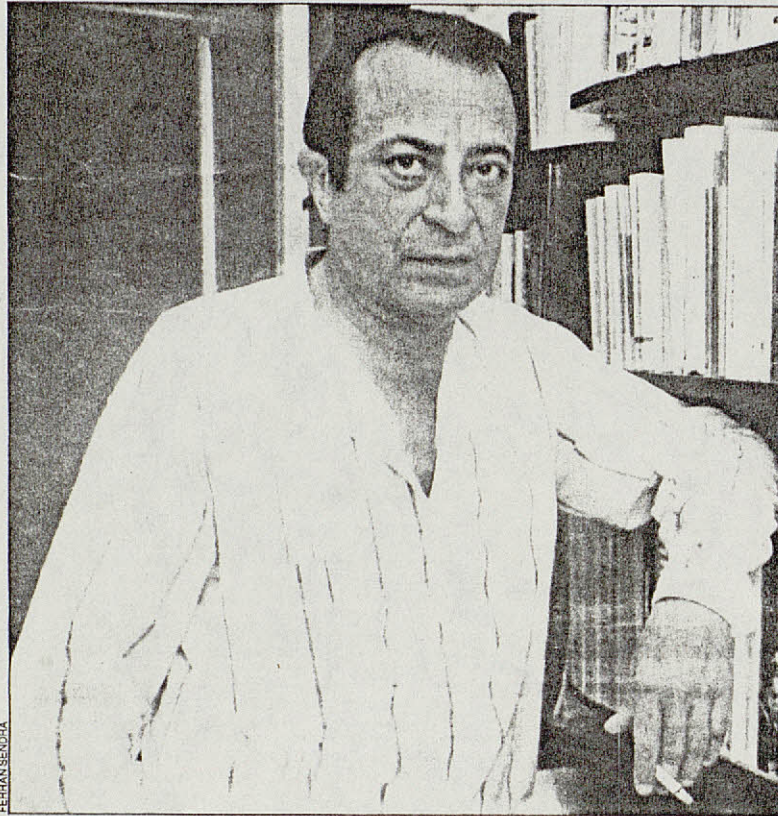
Agustí Pons

És un d'aquells matins de xafegor total i una d'aquelles hores —les onze— en què moltes coses poden venir de gust, sempre que no exigeixin gaire esforç físic o intel·lectual. Obrir la cartera, treure i endegar el magnetòfon, el simple gest de seure i encendre un cigarret, tot pot esdevenir un exercici fatigant sota el pes d'un temperatura immòbil i arrauxada que s'ha ensenyorit de la petita habitació de l'estatge de Llibres del Mall, on Jose Agustín Goytisolo m'ha citat. Després, però, tot esdevindrà absolutament fàcil gràcies a la intel·ligència desinhibida del germà gran dels Goytisolo, al seu relativisme visceral que no li ha impedit ser el defensor de les causes difícils o perdudes, en una biografia on es barregen Espriu i Agostinho Neto, Cuba i el Taller Bofill, Joan Oliver i el Pare Altisent, Barcelona i els catalans, Algèria i els tuaregs.

On es parla de Carlemany i l'estratègia vietnamita

Pregunta. Crec que el mes de setembre vinent sortiran els tres primers llibres de la col·lecció «Marca hispànica» que tu, d'alguna manera, dirigeixes...

Resposta. Es tracta de vehicular la llengua oprimida, envaïda, a través de la llengua invasora. Es com els vietnamites, que agafaven els fusells americans per donar-se a conèixer. No feien servir fones o fletxes, sinó que si podien utilitzar un fusell, molt millor. I això és el mateix. La història és com és, ens agradi o no es agradi, però és evident que l'idioma a protegir a Catalunya és el català, per sobre de qualsevol altra consideració. Per sobre de «manifestos» o d'aquests mestres que han anat als tribunals i que, a més, naturalment, han perdut. Però a mi em sembla que més que un problema polític és tracta de reivindicacions laborals de persones que tenen mandra d'aprendre el català. El problema és el de la incomprensió jo no diria que de Madrid, sinó d'un sector determinat, dels qui encara enyoren l'Imperi i tota aquesta broma. I amb un agravant, i és que aquest plantejament conculca tots els principis de la lògica i de la Constitució espanyola. Si es parla que hi ha un Estat, i unes autonomies, que tenen unes cultures diferents, doncs molt bé. Un dels components culturals —no l'únic— és l'idioma. El més important dels tres idiomes que no són el castellà, és el català. La literatura catalana, per exemple, és més important que la lit-

Goytisolo dirigeix una nova col·lecció: «Marca hispànica»

eratura holandesa, danesa o suïssa. Per tant, el meu plantejament és que es tracta d'una qüestió d'ignorància, d'ignorància total. Ells haurien de pensar que, al cap i a la fi, no van ser tan bèsties com els Borbons francesos, que van passar el corró i no van deixar ni una cua. Desfer-se una mica dels seus atavismes i reflexionar sobre el que passa al seu voltant. I això sí que hi ha gent que ho pot entendre; després, hi ha la gent que no saben de què va; i, finalment, hi ha la clàssica gent amb mala baya. El problema no és tant d'atavisme com de sensibilitat. D'un a un els pots anar convencent, però, és clar, resulta poc eficaç. Aleshores se'm va acudir la idea d'aquesta col·lecció, «Marca hispànica», que és el gènere primitiu de Catalunya abans que existissin els comtats i que inclou la franja costera que els romans anomenaven Hispania i que tenia per capital Tarragona. Surt a les cròniques de Suetoni i a tot arreu. És el nom que els romans donaven a allò que avui en diem els Països Catalans. Carlemany conquerí Girona i vol crear una barrera de gent, fidel, del mateix país nostre, una zona de contenció per tal que els sarraïns no tornin a pujar una altra vegada. Això és la Marca. Els problemes comencen amb una cosa molt rara: jo crec que la capitalitat

de Barcelona ha perjudicat bastant cert tipus de desenvolupament de la cultura catalana. Per exemple, mentre a València estava escrivint Ausiàs Marc en català, a Barcelona es feien els Jocs Florals en llemosí. I hom pot pensar que aquesta gent estava grillats. Si la gent del carrer parlava en català, per què els Jocs Florals eren en llemosí? Doncs, perquè feia fi. Més endavant, una certa gent de Barcelona comença a parlar i escriure en castellà. Però això no passa a Tarragona, ni a Lleida ni a la Conca de Barberà. I ja no et parlo del franquisme. Perquè van començar a parlar en castellà gent que es deia Recolons i Boixarreu. Parlaven un castellà de gos. És a dir, aquí hi ha una cosa rara. Com que Barcelona és una ciutat que m'estimo molt, m'agrada saber les seves virtuts i coses boniques —que són moltes—, però també aquesta espècie de vici, d'esnobisme de certa part de les classes dominants. Després, hi ha tota la qüestió de la història, de les històries que, generalment, estan tretes dels cronistes de les successives Generalitats. Els remences, per citar un cas, són presentats com una mena de traïdors de Catalunya, quan eren el vuitanta per cent de la població. És clar que van demanar ajut al rei d'Aragó. Jo l'hauria demanat al dimoni! Perquè és clar si tu no podies sortir,

abandonar un mas sense que et tallessin el coll, ja m'explicaràs. La primera llibertat és la llibertat de moviments. Doncs bé, dels remences, a penes se'n parla, no hi ha cap plaça amb el seu nom, tot i que els remences van ser els primers serfs de la terra que, lluitant, van conquerir la llibertat.

On es parla de masoquistes i de les noies d'Artesa de Segre

P. També s'ha fet el mite de Rafael de Casanova, que al cap i a la fi, va morir fent de notari en temps de Felip V, i no el de Pau Claris...

R. Tot això forma part de la mitologia del segle passat. Mira, jo conec set timbalers com el del Bruc: a Itàlia, Suïssa, Àustria, la Unió Soviètica. I, en canvi, Agustina Saragossa i Domènec, dita Agustina d'Aragó, va néixer a Barcelona i va sortir d'aquí, als divuit o vint anys, feta una mossa, com a cantinera de batalló. I tampoc no té una plaça. La història de Catalunya és molt més bonica tal com va ser que com està reflectida en molts manuals. Al segle passat hi havia un cert tipus de personatge que funcionava en la mesura que formava part d'un poble dissortat, esclafat, que tenia els seus

mites: la Mare de Déu de Montserrat, Neopàtria, la batalla de Matabous, la història que s'anava inventant. I sempre dins la mentalitat de dir «ens han fotut». Però això és com la marxa nupcial entre el sàdic i el masoquista, que existeixen l'un en funció de l'altre. I això també explicaria la relació Madrid-centralisme amb Catalunya. El sàdic crea el masoquista i la història del masoquista és una història de desastres. És allò de desfeta en desfeta fins a la victòria final. Però, és clar, això no funciona; això no és veritat. Per exemple, el mite francès. Bona part de les desgràcies d'aquest país vénen de França, perquè sempre que hem confiat en aquella gent, ens han donat pel sac. Aleshores, dius, d'on surt tot això? I, és clar, penses que l'idioma que s'ensenyava a la gent una mica il·lustrada era el francès. Com a Sant Petersburg els segles XVIII i XIX. I, en canvi, en els pobles trobes coses molt divertides. Per Setmana Santa fan allò de matar jueus, però el dia de la Pilarica molts pobles de la part de Tarragona i Lleida celebren una festa impressionant: ballen la jota i diuen que és el dia de matar francesos. Matar francesos vol dir entrompar-se, fer rondes i xaranga. Aquella gent no té cap bon record dels francesos! Els seus avis els ho han explicat prou bé.

P. I l'idioma, quin paper fa en tot això?

R. El català és un idioma que m'entusiasma. Hi ha zones de Catalunya, també del País Valencià, però especialment de Lleida, que parlen un català preciós. Però no els vinguis amb «llurs» ni «quelcoms» ni amb «adhuces», perquè no saben què és. En canvi parlen el català amb una riquesa que et deixa aclaparat. La parla, per exemple, d'Artesa de Segre. Sents dues noies parlant pel carrer i t'hi casaries, amb totes dues! I, en canvi, després surt una nena per televisió i la trobes fluïda. Perquè potser la nena ha estudiat l'idioma, però li queda fred. Jo crec que la uniformitat de l'idioma pot ser bona; però perdre la varietat dins d'aquesta uniformitat és una autèntica pena. També la parla de la gent del delta de l'Ebre, que et diuen: «Semblaes tonto, vostè», per cert, un país que està per descobrir. Joestic a la Conca i faig excursions per tot arreu. Catalunya és un país fantàstic; la gent no ens n'adonem, tots plegats, que és un privilegi viure aquí. Això és un passadís, de gent que ha anat pujant i baixant, que s'ha anat integrant aquí. Quasi tots els noms de l'utilatge agrari vénen de l'àrab: sèquia, sènia, espadenyes.

P. Com lliguen totes aquestes consideracions amb la col·lecció de literatura «Marca hispànica»?

R. Jo havia traduït poemes catalans en una antologia; també havia traduït Salvador Espriu, Joan Vinyoli, Gabriel Ferrater, Pere Quart. Però pensava que tot plegat eren fragments. Fa tres o quatre anys vaig anar a una universitat que conecia de feia temps —Notre Dame, a Indiana, als Estats Units— i em vaig adonar que l'antic departament d'espanyol havia esdevingut departament d'espanyol i de portuguès. Mes tard, vaig

comprovar que havia passat el mateix a la Universitat de Nova-York. Resulta que entre el govern portuguès i el govern brasiler subvencionaven una col·lecció de traduccions del portuguès al castellà, en edició bilingüe acarada, que va tenir un èxit absolut, tant als Estats Units, com a Anglaterra i a França. Es tracta de fer com la Fundació Bernat Metge, però a l'inrevés. La Bernat Metge serveix per a tenir traduïts els clàssics grecs i llatins al català. Doncs bé, «Marca hispànica» ha de servir per a exportar la literatura catalana a tot el món. Hi ha entre deu o dotze mil càtedres d'ensenyament del castellà repartides entre universitats, instituts, etc. La col·lecció intenta arribar a tota aquesta gent, i que la literatura catalana pugui ser estudiada amb tota normalitat. També volem que el ministeri de Cultura es mulli i que estigui a tots els instituts de batxillerat i de formació professional de l'Estat espanyol.

On es relaciona Juan Ramón Jiménez amb Josep Carné

P. Quins són els primers títols que sortiran?

R. Les *Elegies de Bierville*, de Carles Riba, amb la traducció que va fer Alfons Costafreda —revisada i editada per mi; Toni Turull ha estat el responsable de l'edició de *Vacances pagades*, de Pere Quart, en traducció de José Batlló; Clara Janés ha fet la traducció de *Semblança de seda*, de Mercè Rodoreda, en una edició a cura de Marta Pessarrodona; també surt el *Tercer Cant de Mort* i el *Cant Espiritual*, d'Ausiàs Marc, en traducció de Joan Ramon Masoliver; també hi ha la traducció de *Mort de Dama*, de Llorenç Villalonga, feta per Vidal Alcover. El mes de setembre presentem els tres primers volums; l'any vinent augmentaran el ritme de publicació fins arribar als cent que tindrà la col·lecció. Alguns autors —com Pere Quart, Carné o Espriu, per exemple— tindran traduïdes més d'una obra. Perquè no es tracta de fer una antologia de tots els temps, sinó una selecció dels cent títols que més puguin interessar la gent castellanolectora; és a dir, es tracta de seleccionar els cent títols més exportables. Jo mateix estic fent la traducció de *Nabi*, Carné té un equivalent a la literatura castellana, que és Juan Ramón Jiménez, que és el qui s'inventà el castellà poètic contemporani. Fins que no publicà la *Segunda Antologia*, el 1920, tothom era modernista. A partir d'aquell moment, surt la dita generació poètica del 27, que li tenien una por tremenda, perquè, de fet, tots vivien d'ell. La poesia abans i després de Juan Ramón Jiménez és diferent. El mateix podríem dir de Josep Carné. La grandesa de Carné no ve donada només per la seva riquesa de lèxic, que és increïble —fa filigranes!—, sinó que és el qui canvia tota una tradició, la posa al dia, la fa contemporània i comparable al que es feia a França, a Itàlia. Després, en

El català és un idioma que m'entusiasma

la postguerra, va tenir la mala sort de venir a Barcelona i que no li fessin cas. I aquest paper de Carné en la poesia, en prosa el fa Josep Pla, malgrat que puguí agradar o no a la gent, perquè és un home que concitava odis i amors.

P. Tu ja fa molts anys que et dediques a traduir poemes catalans al castellà...

R. Vaig començar fent traduccions esparses de Carles Riba a la revista «Insula». Vaig haver de deixar d'estudiar a Barcelona i vaig traslladar-me a Madrid. Com que m'avorria i havia connectat amb la gent de «Insula» feia traduccions. Però la primera cosa sistemàtica que vaig publicar va ser la traducció de *La pell de brau*, de Salvador Espriu, a Ruedo Ibérico, un any després de la seva publicació a Catalunya, el 1961, crec recordar. Del llibre original català se'n féu a Barcelona un tiratge molt reduït, d'uns cinc-cents exemplars. El llibre em va impressionar i em vaig decidir a traduir-lo, amb l'ajut del mateix Espriu, que era molt meticulós en totes les coses. Un cop feta la traducció, la vaig presentar a censura i van sortir els problemes. Jo vaig dir que com podien sortir problemes si l'original havia estat publicat sense traves. I el cap de la censura em va respondre: «Poca broma. El original es el original; pero esto está en castellano y se entiende todo. Y usted lo sabe. O sea que esto

no sale». I aleshores, els de Ruedo Ibérico van fer aquell llibre preciós, amb una portada de Tàpies i pròleg de Maria Aurèlia Capmany. Després, l'any 1966 vaig publicar un volum que es deia *Poetas catalanes contemporàneos* i que recull vint poemes de deu poetes que m'agradaven a mi. Començava amb Carné i acabava amb Ferrater, que en aquella època només havia publicat un llibre. Em va ser molt crític el fet que inclougués Ferrater i Vinyoli, dos poetes que avui dia estan mitificats, però que aleshores no coneixia gairebé ningú. Hi havia poemes de Carné, Riba, Foix, Salvat-Papaseit, Marià Manent, Pere Quart, Espriu, Roselló-Pòrcel, Ferrater i Vinyoli. També he publicat una antologia de poemes de Vinyoli i n'estic preparant una d'Albert Manent.

On s'explica com Joan Oliver surt de quatre grapes i altres nimieses

Ara, José Agustín Goytisolo —que ha publicat més d'una desena de llibres de poesia— prepara *El rey mendigo*.

R. La idea del títol me la va donar un tuareg que vaig conèixer a Tamanrasset, quan jo treballava en el Taller d'Arquitectura. A aquest

tuareg, no li faltava de res. Però, situat en unes fronteres que no eren les seves, en una civilització que no era la seva, se sentia un rei captiu. El m'ho va dir així mateix. I jo vaig pensar que tots ho erem una mica, de reis i de captius.

Però José Agustín Goytisolo no ha viatjat només per Algèria. Coneix bona part dels països dits de l'Est, d'Àfrica, de l'Àsia i, sobretot, Sud-amèrica. Ja són coneguts el llarg dels Goytisolo amb Cuba. L'afer Padilla —«Padilla va enganyar tothom», diu— va fer que José Agustín Goytisolo estés deu anys sense poder-hi anar. L'any passat, com a jurat del premi de la Casa de las Américas, hi va poder tornar per segona vegada després del 1971. Abans hi havia estat sis o set vegades més. El n'està content, d'haver-hi pogut tornar i en això discrepa del seu germà Joan, que no ha amagat les seves crítiques al govern de Fidel Castro. José Agustín recorda l'equivocació dels intel·lectuals europeus que no volien trepitjar Espanya mentre durés la dictadura de Franco. «Als llocs cal anar-hi i intentar comprendre les coses des de dins». Parla també d'Agostinho Neto, el poeta i primer cap d'Estat d'Angola, el qual va publicar i traduir. Es mostra extremadament crític envers les posicions nord-americanes respecte a Centramèrica i Sud-amèrica

També recorda divertit la figura de Pere Quart, tot explicant que fa uns anys, concretament el 1959, els dos prohoms van ser guardonats amb un premi instituit a València, amb motiu del cinquè centenari d'Ausiàs Marc. Cobrat ja el xec corresponent —una quantitat no gens menyspreable en aquella època— i a la meitat de l'acte acadèmic presidit per senyors vestits amb «camisa azul», en Pere Quart, tip de la comèdia, va iniciar una discreta retirada per sota la taula, de quatre grapes, que va ser seguida per José Agustín Goytisolo fins arribar a la porta i emprendre ràpida fugida cap a Barcelona.

Encara tot baixant l'escala amb mi, per anar a fer una darrera cervesa al bar del costat, en José Agustín s'exalta tot parlant de les seves estades a la Conca de Barberà, de les seves discussions teològiques amb el monjo de Poblet Agustí Altisent sobre l'existència o no de l'infern i acaba per confessar-me la seva desconfiança envers els dogmatismes de qualsevol mena. Esperit experimental, que sembla que està de tomada de qualsevol sorpresa possible —ha assistit al naixement, creixement i mort de grans espectacles ideològics que prometen la pedra filosòfica contemporània—, manté en els ulls i el posat una espurna d'ingenua trapelleria. Sembla que és una posició intel·ligent per a poder gaudir de la vida.

FETS I GENT

CULTURA

AVUI, dimarts, 14 de gener del 1986

AVUI, dimarts, 14 de gener del 1986

**MUNICIPAL DELS
SERVEIS DE BARCELONA**
Tel·l. 300 50 61. 08018 BARCELONA

ment de cementiris

ANUNCI

siderin amb algun dret a les sepultures referides a continuació, cementiris de l'Institut Municipal dels Serveis Funeraris, en el cas de la publicació d'aquest anunci, amb l'avertiment que, en el cas de tot dret sobre elles i prosseguirà la tramitació de l'expedient d'adjudicació.

Ninxol núm. 7.159, pis 5è. Dep. 5è. de les Corts, de Jaime Andilla.

Hipogeu núm. 23, pis 2n., Sant Josep. Ag. 4a. del Sud-oest de

Ninxol núm. 118, pis 3r. Sant Francesc. Illa 12a. de Sant Gervasi,

Ninxol núm. 408, pis 3r. Tanca Dep. 3r. de l'Est de Joaquin Artes.

Ninxol núm. 198, pis 6è. Ext. Illa 1a. Dep. 3r. de l'Est de Ramon

prov. Hip. arquejat núm. 681, pis 4t. Sant Josep. Ag. 2a. del Sud-

Col. B núm. 3.635, pis 6è. Santa Eulàlia. Ag. 3a. del Sud-oest

prov. Ninxol núm. 3.736, pis 3r. Dep. 3r. de Sant Andreu de Josefa

Ninxol núm. 78, pis 2n. Sèrie 2a. de Sant Andreu de Federico Colo-

Ninxol núm. 80, pis 2n. Sant Pau. Illa 1a. de Sant Gervasi d'Antonio

Ninxol núm. 29, pis 3r. Illa 9a. de Sant Gervasi d'Eduardo Luis

Ninxol núm. 407, pis 4t. A l'esquerra de ponent de Sarrià, de

prov. Tomba menor núm. 117. Sant Jaume. Ag. 10a. del Sud-

prov. Col. B núm. 1.636, pis 6è. Sant Francesc. Ag. 9a. del Sud-

prov. Col. B núm. 8.418, pis 6è. Sant Francesc. Ag. 9a. del Sud-oest

prov. Col. núm. 456, pis 5è. Misericòrdia. Ag. 3a. del Sud-oest de

ras. ab-intestat i Duplicat Col. B núm. 7.649, pis 3r. Santa Eulàlia.

prov. Ninxol núm. 255, pis 1r. Llevant dreta. Recinte C de Sarrià

prov. Hipogeu núm. 277, pis 1r. Sant Josep. Ag. 2a. del Sud-oest de

prov. Ninxol núm. 1.038, pis 2n. Dep. 3r. de Sant Andreu de Rosa

Francisco i Esteban Sitja, Ana, Lorenzo, Joaquin, Francisco, Este-

rov. Ninxol núm. 3.152, pis 6è. Dep. 5è. de les Corts de Sofia Diaz i

Hip. Trapezial núm. 361, pis 1r. Sant Jaume. Ag. 10a. del Sud-oest

as. prov. Ninxol núm. 3.048, pis 3r. Dep. Central de les Corts de

Col. A núm. 99, pis 3r. Sant Francesc. Ag. 9a. del Sud-oest de

prov. Ninxol núm. 1.137, pis 4t. Ext. Illa 1a. Dep. 3r. de l'Est de

prov. Col. B núm. 6.331, pis 2n. Santa Eulàlia. Ag. 3a. del Sud-oest

prov. Hip. Trapezial núm. 139, pis 2n. Sant Josep. Ag. 2a. del Sud-

ov. Col. B núm. 13.729, pis 2n. Sant Jaume. Ag. 9a. del Sud-oest de

prov. Col. B núm. 6.077, pis 2n. Sant Jordi. Ag. 7a. del Sud-oest de

prov. Col. A núm. 614, pis 4t. Misericòrdia. Ag. 3a. del Sud-oest de

Aares.

Ninxol núm. 227, pis 3r. Sèrie 1a. Dep. 1r. de Sant Andreu de Juan

Ninxol núm. 9.260, pis 3r. Dep. 5è. de les Corts de Josep Solsona i

prov. Ninxol núm. 268, pis 5è. Illa 5a. de Sant Gervasi de Josep

prov. Ninxol núm. 268, pis 5è. Illa 5a. de Sant Gervasi de Josep

A la Diputació de Barcelona

Dijous, presentació de la col·lecció «Marca hispanica»

Barcelona. — La col·lecció «Marca hispanica» de textos literaris bilingües —en català i castellà— serà presentada dijous vinent, a les vuit del vespre, a la Diputació de Barcelona. A més del president de la Diputació, Antoni Dalmat, intervindran en l'acte el poeta J.V. Foix, la narradora Montserrat Roig i el crític Joan Ramon Masoliver.

S'hi presenten quatre volums: *Cant espiritual* d'Ausiàs Marc, en traducció de Joan Ramon Masoliver i edició a cura de J. Miquel Sobré; *Elegies de Bierville*, de Carles Riba, en traducció d'Alfredo Costafreda i edició de José Agustín Goytisolo; *Semblava de seda* de Mercè Rodoreda, en traducció de Clara Janés i edició de Marta Pessarrodona; i *Vacances pagades* de Pere Quart, en traducció de Josep Batlló i edició d'Antoni Turull.

Com se sap, aquesta és una col·lecció ideada pel poeta José Agustín Goytisolo amb la intenció de promoure el coneixement dels autors més representatius de la literatura catalana de totes les èpoques entre els lectors castellano-parlants, amb una especial incidència tant als instituts de batxillerat i universitats d'arreu de l'Estat com als centres d'estudis hispànics de l'estranger.

La col·lecció constarà de cent títols, que no han de correspondre a cent autors; car d'alguns escriptors seran traduïdes més d'una obra. Cadascun dels volums ha estat editat per un especialista, responsable a més de l'estudi preliminar que s'hi inclou. «Marca hispanica» i la Diputació de Barcelona apareixen en la coberta dels volums com a responsables de la col·lecció, editada per Llibres del Mall.

II Congrés de la Llengua

Visites al conseller de Cultura i a M.A. Capmany

Barcelona. — Ahir al matí, el conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joaquim Ferrer, va rebre una delegació del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, que el felicità pel seu recent nomenament de conseller. Així mateix la delegació li va exposar detingudament les activitats del Congrés durant aquesta primavera. Ferrer els digué que la seva conselleria contribuiria a fer que l'empresa tingués el màxim èxit possible. També va remarcar que la llengua és la primera premissa amb vista al «desplegament cultural» del país i va acceptar de formar part de la comissió d'honor del Congrés i de presidir la inaugu-

ració de les noves oficines.

Una altra comissió del Congrés es va entrevistar ahir amb Maria Aurèlia Capmany i Raimon Martínez Fraile, regidors de cultura i de relacions ciutadanes respectivament de l'Ajuntament de Barcelona per tal de saber quin serien els ajuts de l'Ajuntament per als actes del Congrés. El dia 9 de maig es presentarà al saló de Cent el *Llibre blanc sobre la unitat de la llengua* i es rebran els participants estrangers. Els dies 3 i 10 de maig, l'orquestra Ciutat de Barcelona actuarà en honor dels congressistes. A més, es facilitarà la utilització d'espais públics per a la celebració d'actes populars.

GUIA D'EXPOSICIONS

ARTGRAFIC. Balmes, 54. Tel. 302 45 22. RAFOLS CASA-MADA. Aiguaforts 1 puntes

MONTFALCON. Boters, 4 (final Portaferrissa). Tel. 301 13 25. Rambla, 111 (pintor Fortuny). Tel. 302 56 45.

MIÉRCOLES, 15 ENERO 1986

LA VANGUARDIA

Cultura

MIE

Mañana se presenta la nueva colección "Marca hispánica"

Cien ediciones bilingües para "exportar" la literatura catalana

La nueva colección bilingüe "Marca hispánica" pondrá al alcance de los lectores castellanoparlantes un catálogo representativo de autores de todas las épocas de la literatura catalana. En opinión de J. A. Goytisolo, "padre" de la serie, iniciativas como éstas "contribuyen a restar tensión en el problema de la lengua, en el que aún se dan incomprensiones".

Una cincuentena de autores de la literatura catalana de todas las épocas serán editados, en versión bilingüe castellana y catalana, integrando la nueva colección "Marca hispánica", que promueven la sociedad del mismo nombre y la Diputación de Barcelona. Se trata de un ambicioso proyecto pensado por el poeta y traductor José Agustín Goytisolo, con la idea de dar a conocer nuestra literatura al exterior, ofreciendo al lector castellanoparlante un catálogo representativo de sus autores.

Mañana se presentan los cuatro primeros títulos de la colección, que edita Llibres del Mall: las "Elegías de Bierville", de Carles Riba, en traducción de Alfonso Costafreda, y con prólogo de José Agustín Goytisolo; "Parecía de seda", de Mercè Rodoreda, en versión de Clara Janés y prologado por Marta Pessarrodona; "Vacaciones pagadas", de Pere Quart, traducido por José Batlló y con prólogo de Antoni Turull, y el "Canto espiritual", de Ausiàs March, traducido por Juan Ramón Masoliver y prologado por J. M. Sobré.

A lo largo de este año se publicarán otros cuatro títulos: "La locura", de Narcís Oller, "Diccionario para ociosos", de Joan Fuster, "Primera historia de Esther", de Salvador Espriu y "Muerte de Dama", de Llorenç Villalonga. Como ya se evidencia en la relación precedente, la colección dará cabida tanto a obras de narrativa como a textos poéticos, ensayo y obras

teatrales. El plan de la colección prevé un total de cien títulos.

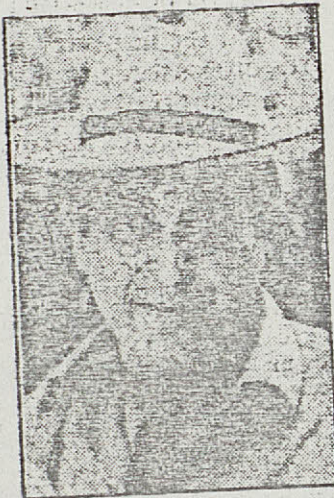
"No deberíamos esperar a que vinieran de fuera a descubrirnos nuestra lengua y literatura —dice J. A. Goytisolo—. El catalán es uno de los pocos idiomas de naciones sin Estado de riqueza notabilísima y ha dado, casi sin apoyo oficial, una literatura más importante que muchos otros países europeos."

Finalidad didáctico-política

La nueva colección tiene, según su director, dos objetivos claros: uno de tipo didáctico y otro de política cultural. "En primer lugar —señala Goytisolo—, se trata de facilitar el aprendizaje de la lectura en catalán a los castellanoparlantes que no leen en catalán. No hay que olvidar que para los inmigrantes la lengua de prestigio es el catalán y un 90 % de ellos tienen interés en aprenderlo."

La presentación bilingüe de los textos responde a esta finalidad didáctico-política. "La edición bilingüe contribuye a hacer la lectura agradable y no impuesta. Y, sobre todo, es un ejemplo de comprensión del catalán que conoce la 'lingua franca', es decir el castellano, hacia el que la desconoce. Podría decirse que la lengua 'invasora' sirve ahora de vehículo para hacer conocer la lengua 'invadida'."

"Creo sinceramente —añade Goytisolo— que este tipo de ini-

José Agustín Goytisolo

ciativas pueden contribuir a restar tensión al problema de la lengua, en el que todavía se dan incomprensiones. Por ejemplo, una reciente sentencia del Tribunal Supremo establece la obligación de aprender el castellano y el derecho a aprender el catalán. Esto creo que es un error, porque precisamente la Constitución y el Estatut dicen que la enseñanza es obligatoria en las dos lenguas. Pero el aprendizaje de ellas es libre. Y también en el interior de Cataluña hay malentendidos... Lo cierto es que para una cultura, difundir su literatura es más barato que construir enormes auditorios o teatros. Hay prioridades. Y debe empezarse por aquello que esté más al alcance y de unos resultados más útiles y permanentes."

Se ha dado a la colección el nombre de "Marca hispánica" ("escrito en latín y, por tanto, sin acento", precisa Goytisolo) porque "es el primer nombre que tuvo este país. Carlomagno le devolvió el nombre que los romanos habían dado a la zona litoral de la Península, la comprendida desde el Perthus hasta Valencia."

ROSA MARIA PIÑOL

Ocio o miseria, pro de los sociólogos r Valencia para nue

Valencia. (De nuestros corresponsales.) — Por lo visto y oído en el pasado Encuentro Internacional de Sociología celebrado en Valencia durante el último fin de semana, no hay dos sociólogos capaces de ponerse de acuerdo. Si para unos la futura será una sociedad en la miseria, en la que el hombre quedará desplazado de las tareas de ordenación y dirección, para otros, los avances tecnológicos traerán consigo la eliminación de tiempo de trabajo, abriendo el camino hacia una sociedad del ocio. El Encuentro concluyó con la concesión a Madrid de la secretaría de organización de la ISA (International Sociological Association), privilegio que hasta ahora correspondía a Amsterdam.

El acuerdo, que fue tomado en la tarde del domingo una vez clausurado el congreso desarrollado bajo el lema de "Cambio social y modernización", no será efectivo hasta dentro de seis semanas.

La reunión, que ha servido de ensayo cara a la próxima asamblea general de esta organización que tendrá lugar durante el próximo verano en Nueva Delhi, ha estado caracterizada por la variedad temática e ideológica.

Especialmente atractivos fueron los seminarios celebrados el sábado y el domingo, dedicados al impacto social de las nuevas tecnologías y al papel de los medios de comunicación en las actuales y futuras sociedades.

Aunque los distintos ponentes coincidieron en valorar las nuevas tecnologías como instrumentos que vienen a revolucionar las estructuras económicas y las pautas de conductas sociales, las opiniones eran bien diferentes a la hora de analizar el sentido en que estas van a alterar las relaciones de poder y las formas de Occidente.

La canadiense Celine Saint-Pierre dejó entrever que, para ella, el impacto de las nuevas tecnologías sobre las tasas de empleo están revelando como negativo, sobre todo en lo que hace referencia a los "subalternos" o trabajadores intermedios del sector de servicios, y en muchas empresas de producción industrial.

La socióloga canadiense, no obstante, hizo hincapié en sus declaraciones a "La Vanguardia" en que el problema no radica tanto en el nivel de desempleo que se pueda alcanzar, como en el hecho de que la riqueza, excesiva o no, no

gias h
portar
hecho
hacia
Aunq
de tra
nos lo
la pro
que m
curios
los si
do en
Fran
Gobi
hora
los p
a est
sin d
brá c
E
expe
negr
dú,
opin
"ha
car
pro
est
cor
mi
bre
ava
eli
lat

m
te
di
ca
ni
ci
q
ra
ti
si
p
ti
E
5

José Agustín Goytisolo dirige una colección de 100 obras catalanas en edición bilingüe

FRANCESC ARROYO, Barcelona. Cien títulos de autores catalanes formarán la colección Marca Hispánica, que dirige José Agustín Goytisolo y publica la editorial barcelonesa Llibres del Mall con el apoyo de la Diputación de Barcelona. Las ediciones son bilingües y, gracias a los avances tecnológicos, los textos catalán y castellano están enfrentados, incluso en el

caso de libros en prosa, para facilitar la lectura. Los primeros cuatro títulos ya están en la calle y pertenecen a obras de Carles Riba, Mercè Rodoreda, Joan Oliver, Pere Quart, y Ausiàs March. Goytisolo concibe la colección como instrumento de comunicación real de Cataluña con el resto del mundo y afirma que hoy "el optimismo es una obligación". La colección se presenta hoy.

José Agustín Goytisolo es un poeta minucioso: escribe o traduce en libretas que enmaraña de notas y más notas; luego, lo pasa en limpio con una letra grande y pulida y lo corrige; a partir de ahí alguien lo pica a máquina y renueva las correcciones. El original está listo para ir a la imprenta. Pero este artesano de la palabra, que ni por asomo ha pretendido acercarse a los nuevos sistemas de escritura y tampoco se muestra interesado en los últimos adelantos en la composición de textos, está satisfecho de que existan. Gracias a ellos, la colección bilingüe de obras de autores catalanes que dirige puede aparecer con una característica que él considera esencial: la doble paginación exacta: "El castellano tiene menor número de monosílabos que el catalán, eso hace que el texto aumente siempre en una traducción entre el 10 y el 15 por ciento, lo que dificulta la lectura; hoy es posible acortar los espacios entre letras y conseguir que las páginas catalanas y castellanas queden perfectamente enfrentadas, que los puntos coincidan, algo que, sin duda, facilita mucho la lectura de textos bilingües". Hasta ahora las traducciones de poesía se podían encarar, pero no las de prosa, lo que si ocurre en esta colección que se titula *Marca Hispánica*, sin acento porque es nombre latino.

Las versiones van a ser minuciosas. El propio José Agustín Goytisolo se ha embarcado en la traducción de *Nabi* de Josep Carner, porque considera que la que realizó el propio autor no es suficientemente buena, y para Goytisolo, Carner es, "por poner un símil, el Juan Ramón Jiménez de la poesía catalana. Hay una poesía antes de Carner y otra después. Puede considerarse mejor a un poeta posterior, pero éste no habría escrito ese tipo de poesía sin Carner. Él es quien funda la poesía contemporánea catalana".

El proyecto cultural de Goytisolo con esta colección es ofrecer a España y al mundo una muestra selectiva e importante de la literatura catalana. "Los departamentos de español de las universidades extranjeras", explica, "han ido convirtiéndose en departamentos de español y portugués. Los portugueses aprovecharon la proximidad

José Agustín Goytisolo.

JOAN SANCHEZ

del castellano y se han ido introduciendo. Creo que con el catalán debe hacerse lo mismo. En todas partes hay hispanistas y hay que ofrecerles unos textos que les permitan el conocimiento de una literatura impresionante".

Este ofrecimiento no debe limitarse al exterior. "Creo que el Estado español puede y debe ofrecer al mundo y sus mismos ciudadanos esta colección. Nos encontramos en una situación envidiable. Tenemos una cultura que, dada la historia, hubiera tenido que ser un fósil y, sin embargo, presenta una considerable vitalidad. España debe asumir esa cultura, conocerla y exportarla. Y puede hacerlo con orgullo, pese al centralismo pasado, mientras que otros Estados no

pueden. Francia, por ejemplo, ha triturado su cultura catalana. Ya no existe y no puede ofrecer nada. La de aquí es espléndida".

No todos los períodos estarán representados en la colección: "Está muy bien que en Cataluña se sepa quién es el Rector de Valldorona", explica Goytisolo, "pero esa no es una poesía que pueda pesar en otras partes. En cambio hay una literatura a la altura de cualquiera. Por citar sólo un caso, Pla es un escritor que puede ser degustado en todo el mundo y para ello deben colaborar todas las instituciones catalanas y españolas. La Generalitat debe poner los libros al alcance de los estudiantes y lo mismo debe hacer el Estado con los centros que dependen de él".

La lengua viva

F. A. Barcelona. José Agustín Goytisolo cree que Cataluña puede sentirse afortunada. "Hay dos actitudes a tomar: una consiste en ponerse a gemir por los desastres sufridos en el pasado, por la persecución a la lengua, etcétera; la otra es sacar partido de lo que tenemos y lo que tenemos es algo impagable: somos o podemos ser bilingües de verdad, dominar dos lenguas". Descendiente de padre de origen no catalán, aprendió el catalán "porque estaba prohibido y no me gustaba el señor que lo prohibía", y cree que esa voluntad que él manifestó hacia la lengua sería la mejor propaganda: "Está muy bien que haya que aprender catalán en las escuelas, pero hay que hacer que eso sea

agradable. La verdad es que la mayoría de la población inmigrante —¿quién no es inmigrante en Cataluña?— desea aprender catalán. Es la lengua de prestigio, la que hablan los ricos, los dirigentes, los inmigrantes que llegaron antes y se han aposentado. Se sienten marginados cuando oyen gritos de 'Fora xarnegos', que sólo pronuncian cuatro locos. La mayoría desea la integración lingüística y debe facilitarse. Esta colección es un instrumento para ello".

Para Goytisolo, la cultura catalana es más que su lengua, más que su cultura literaria: "Es una cultura del trabajo. No tenemos carbón ni hierro, por consiguiente no tenemos acero, el resto de la minería es apenas importante. ni

siquiera en agricultura somos autosuficientes y dependemos de Valencia y Almería. ¿Por qué Cataluña es rica si es deficitaria en todo? La respuesta está en una cultura porosa al exterior. Aquí la gente venía y se quedaba. Incluso los moros, hay abundantes rastros árabes en Lérida y, ya no digamos, Valencia. No tanto como en Andalucía, pero lo suficiente para dejar huella". La vitalidad de la lengua tiene su raíz en el campo, "Barcelona es lo primero que se castelloniza, ya cuando la unión con la Corona de Aragón y últimamente durante la dictadura, los burgueses hablan en castellano a sus hijos. Eso explica que buena parte de la literatura catalana se haga en Valencia o en las Baleares".

Edicions 62 publicará textos poéticos en versión original, traducidos al catalán y castellano

Barcelona. Las editoriales Edicions 62 y Península proyectan lanzar al mercado en fechas próximas una nueva colección en la que se incluirán volúmenes de poesía y de textos poéticos, que tendrá, como elemento distintivo frente a otras colecciones, el ofrecer al lector el texto original y la traducción catalana, cuando se trate de una obra castellana, y a la inversa; y, cuando se trata de una obra procedente de otra lengua, la versión original, la traducción catalana y la castellana.

Un equipo formado por el poeta Narcís Comadira, la crítica literaria Dolors Ollé, el poeta Francesc Parcerisas, el profesor de Estética y escritor Rafel Argullol, y el filósofo, novelista y poeta Félix de Azúa es el responsable de esta colección que se propone una periodicidad de alrededor de seis títulos por año y que quiere combinar dos vertientes: textos originales de poesía y el comentario poético, de teoría.

Enigma, libro del propio Narcís Comadira, una antología de los últimos poemas de Juan Luis Panero y *Defensa de la poesía* de Shelley, está última obra en traducción del filósofo valenciano J. V. Selma, son los tres primeros de la colección, cuya aparición es inminente.

Para fechas próximas está

prevista la publicación de una serie de poemas del filósofo alemán Martin Heidegger, artículos sobre poética del portugués Fernando Pessoa y poemas del recientemente recibido académico de la Lengua española, Pere Gimferrer.

Los autores seleccionados para esta colección son, en general autores de valía reconocida pero actuales e incluso ya que no se pretende hacer una colección de clásicos.

Versión funcional

La lengua literaria original es considerada como el elemento primordial de la obra a publicar, según los responsables de la colección, de modo que todos los volúmenes se publican en edición bilingüe, en la medida en que incluirán, ante todo, el texto original y, necesariamente, la traducción catalana. Cuando se trate de una lengua distinta al castellano, se incluirá también la versión en este lengua, si bien no se tratará de una traducción literaria sino "funcional", en término de sus responsables.

Al menos en un primer momento se piensa en publicar todas las obras en nuevas traducciones, aunque no se descarta que en un futuro, y si hubiera versiones aceptables, se pudiera publicar una traducción aparecida con anterioridad.

DESDE SCALA, CON HUMOR

Del 7 al 25 de Enero.

En Scala, Enero tiene gracia. Porque hemos invitado a una pareja muy especial, Tip y Coll, cuya actuación le ofrecemos junto con nuestro espectáculo y a los precios habituales.

Scala
Barcelona
CADA NOCHE, INOLVIDABLE.

CENA, ESPECTÁCULO Y TIP Y COLL
A PARTIR DE 3.750 PTAS. + 6% I.V.A.
PASEO DE SAN JUAN, 47-49. TELÉFONO 232 63 63

Cultura

Una colección bilingüe reúne cien títulos de las letras catalanas

■ Barcelona. — Cien obras destacadas de la literatura catalana componen la nueva colección Marca Hispánica que, bajo la dirección de José Agustín Goytisolo, publica Ediciones del Mall en catalán y castellano.

La colección, que fue presentada ayer en la Generalitat de Catalunya por J.V. Foix, Montserrat Roig y Juan Ramón Masoliver, se estrena con cuatro títulos de Carles Riba, *Pere Quart*, Mercè Rodoreda y Ausias March. Para los próximos meses está prevista la edición de obras de Joan Fuster, Llorenç Villalonga, Joan Vinyoli y Carme Riera.

Confrontación exacta

Una de las novedades más importantes de esta colección bilingüe estriba en la exacta confrontación, página por página, del texto original en catalán con su traducción castellana, tarea que facilita la lectura y que hasta la fecha nunca se había realizado salvo en obras de poesía.

José Agustín Goytisolo ha justificado la aparición de la colección Marca Hispánica "porque es necesario fomentar el preciso conocimiento de la literatura catalana en la misma Catalunya y en el resto de España".

Para Goytisolo, esta iniciativa editorial tiene un claro objetivo: potenciar la cultura catalana "tanto hacia dentro como hacia afuera". El escritor asegura que "en Catalunya se han dado malentendidos con los castellano hablantes, porque algunos catalanes les han responsabilizado de lo que hizo el franquismo con la lengua catalana".

Goytisolo cree que esta nueva colección bilingüe puede ser un instrumento cultural de gran valor tanto en las escuelas catalanas y del resto del Estado como en los numerosos departamentos de lenguas hispánicas que existen en todo el mundo.

Arte

Chillida y Sert, un exposición de la Fu

Barcelona presenta el conjunto más amplio jamás exhibido

JOAQUIM ROGLÁN

■ Barcelona. — El escultor vasco Eduardo Chillida calificó como "la mejor exposición que he hecho" la que ha sido montada en la Fundació Miró, que inauguró ayer el presidente de la Generalitat, Jordi Pujol. El impacto de las obras de Chillida con el maravilloso edificio de la Fundació, obra del arquitecto Josep Lluís Sert, es deslumbrante.

Las 46 obras escultóricas expuestas abarcan desde 1951 hasta 1985. Las esculturas están realizadas en hierro forjado, acero, hormigón, alabastro y terracota, y gran parte de ellas estuvieron en la exposición Europalia-85, celebrada en Bélgica.

El conjunto de la obra de Chillida expuesto en la Fundació Miró es el más amplio y completo presentado por una institución pública en Barcelona.

Espacios probados

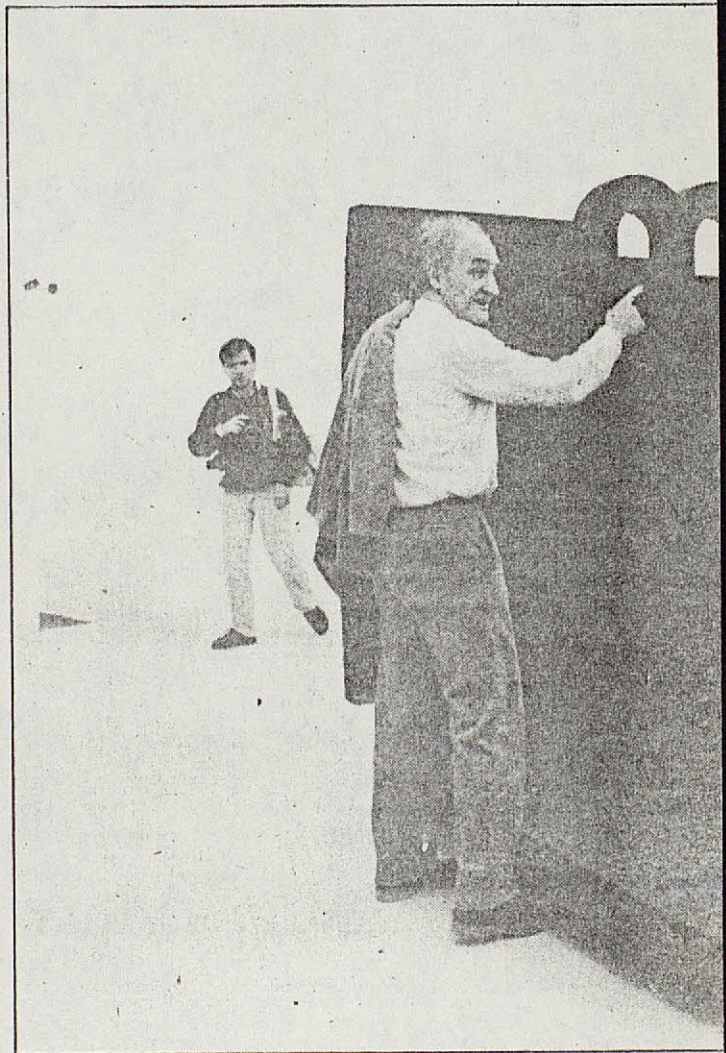
El artista vasco, que ha expuesto en las más importantes salas de todo el mundo y cuenta con numerosos galardones internacionales, aseguró que la exposición fue concebida como un reto y que el resultado "es mucho mejor que el de Europalia, donde algunas de mis obras iban al aire libre y sin tener excesivamente en cuenta el entorno".

En el caso de la Fundació Miró, las obras han sido instaladas en el interior de las grandes salas, cuyo subsuelo ha tenido que ser reforzado porque alguna de las esculturas de Chillida pesa más de siete toneladas.

Rosa Maria Malet, directora de la Fundació Miró, aseguró que la exposición ha servido "para poner a prueba los espacios arquitectónicos de Sert, y poner a prueba las esculturas de Chillida en relación con esos espacios".

Toda una vida

Las obras escogidas para la muestra son de las más representativas del artista vasco y casi todas han sido concebidas para espacios interiores, "pero mi sueño es hacer esculturas en exteriores, que queden para siempre", confesó el artista.

La exposición arranca con la mítica *Ilarik*, creada en 1951, y acaba con un gran mural de óxido fechado en 1985.

En el recorrido, destacan el *Homenaje a Goethe*, el proyecto para el monumento de Düsseldorf, y los topos y estelas de Chillida. La mayoría de obras tiene una gran fuerza expresiva, que queda aún más realzada por los espacios donde se han ubicado.

Una de las obras que despertó más interés fue la del homenaje a Miró. Chillida explicó las dificultades que tuvo para realizar el conjunto "por problemas conceptuales, porque Joan era un artista cóncavo, y yo soy convexo, pero estoy satisfecho del resultado".

El artista vasco detalló que en

la realización de sus grandes obras le ayudan ingenieros, artesanos, técnicos y trabajadores de una factoría, "porque no estoy dotado para la técnica".

La gran muestra, que ha contado con la ayuda del Ministerio de Cultura y de Europalia, permanecerá abierta hasta el próximo 2 de marzo.

El compositor Frederic Mompou, hospitalitzat

Barcelona. — El compositor Frederic Mompou, de norantatres anys, va ser hospitalitzat urgentment, dimecres, a l'UVI d'una clínica barcelonina a causa d'una taquiaritmia que li ocasionà una insuficiència cardíaca en el curs evolutiu d'una pneumònia. El compositor va ser donat d'alta ahir de l'esmentada unitat i ara es recupera en el servei d'hospitalització normal. La pneumònia se li declarà el dia de Sant Esteve.

Delegació cultural nord-americana a Badalona

Badalona (Barcelonès). — El conseller de Cultura, Joaquim Ferrer, va presidir la inauguració d'una delegació de l'Institut d'Estudis Nord-americans a Badalona. El conseller Ferrer va fer vots perquè en el futur tinguin lloc iniciatives semblants a les zones urbanes amb necessitats d'infraestructura cultural, i afirmà que «quan diem desplegament cultural volem dir que cal fer arribar la cultura com un bé al qual tothom té dret. Perquè ara hem de guanyar la democratització cultural».

Concurs literari de la Ginesta d'Or de Perpinyà

Perpinyà (Rosselló). — El dia 31 d'aquest mes acaba el termini per a enviar originals que vulguin participar en el concurs literari que anualment convoca la companyia literària la Ginesta d'Or de Perpinyà. Els interessats poden fer la tramesa o demanar informació al mantenidor del premi Albert Leoponte (1, carrer del doctor Rives. 66000 Perpinyà. Tel. 68 54 69 49).

Ahir a la Diputació de Barcelona

Es presentà la col·lecció «Marca Hispànica»

Publica edicions bilingües de textos catalans

Consell Assessor Text de suport a la política cultural de Joan Rigol

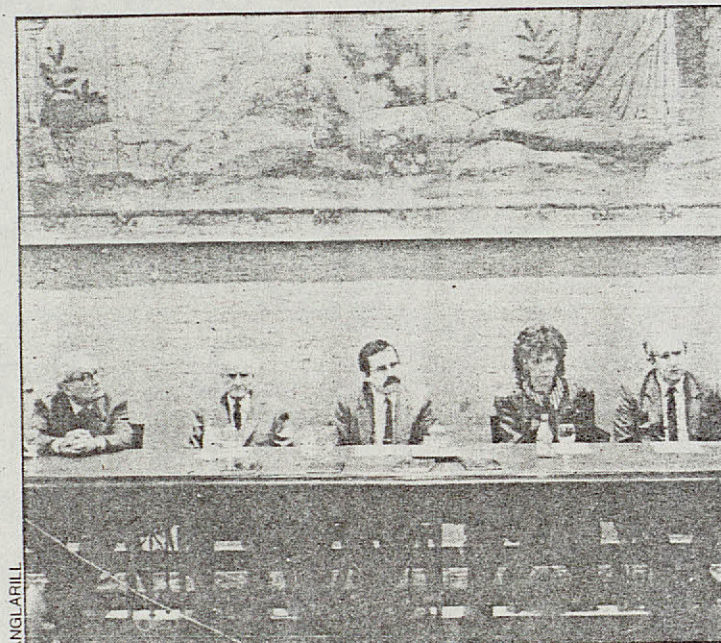
Barcelona. — En un text donat a conèixer ahir, la majoria de membres del Consell Assessor de Cultura donen suport a la tasca del conseller Rigol, tot expressant la por «a una interrupció de l'esperançadora dinàmica de la política cultural».

Després d'afirmar que «des del primer moment el dit de Joan Rigol va assenyalar un objectiu clar, prudent i a l'abast», els signants afirmen que «els objectius finals es van desdibuixar en part mentre les mirades es dirigien envers les suposades oscil·lacions del dit de Joan Rigol». L'acte de signatura del «pacte» el recorden amb un clima d'«entusiasme» (entre cometes, a l'original).

Finalment, el text fa referència a la necessitat de no mesurar la cultura amb paràmetres polítics i a la necessitat d'un pressupost raonable. I acaba dient: «L'intent quedarà com un precedent, segurament no repetible, però tampoc relegable a l'oblit». L'escrit és signat per tots els membres del Consell Assessor, excepte el pare Miquel Batllori, Joan Carreras, Josep M. Espinàs, Jaume Lorés i Joan Triadú.

Barcelona. — Ahir es va presentar a Barcelona la col·lecció «Marca Hispànica» de clàssics literaris catalans en edició bilingüe. Aquesta col·lecció, que publiquen Llibres del Mall i la Diputació de Barcelona i que dirigeix José Agustín Goytisolo, ha donat a conèixer fins ara obres de Mercè Rodoreda, Pere Quart, Carles Riba i Ausiàs Marc i té previst de publicar cent títols de literatura catalana antiga i moderna, entre els quals figuren llibres de Joan Fuster, Llorenç Villalonga, Joan Vinyoli i Carme Riera.

Van intervenir en l'acte Antoni Dalmau, president de la Diputació de Barcelona, José Agustín Goytisolo, Montserrat Roig i J.V. Foix, dos dels autors escollits, i Juan Ramon Masoliver, el traductor de l'obra de Foix al castellà, i també hi fou present Jordi Maluquer, director general de Música, Teatre i Cinema de la Generalitat. Masoliver va revisar sumàriament la història dels esforços que s'han fet per atansar les cultures castellana i catalana d'ençà de la Renaixença i va remarcar que fins ara no s'havia assolit mai un mitjà estable de comunicació i debat. Montserrat Roig va reprendre més tard aquest tema i va expressar la seva satisfacció davant uns llibres que vénen a omplir aquest buit amb la gran seriositat i el rigor que

La presentació de «Marca Hispànica» aplegà Juan Ramón Masoliver, J.V. Foix i Montserrat Roig

els confereixen els criteris de selecció i la qualitat de les traduccions i de l'edició.

Foix i els llibres

Per últim, J.V. Foix va narrar una història relacionada amb la seva biografia personal, que deixava entreveure un cert desencís respecte al poc paper del llibre en la societat contemporània que va delectar els assistents per l'agilitat del discurs i

la capacitat de suggestió de l'oratori brillantíssima del poeta. Finalment, Antoni Dalmau va cloure l'acte assenyalant que la tasca de la institució que presideix ha estat aconseguir que les obres ara traduïdes i les que vindran no quedin limitades a un públic restringit mitjançant la subvenció econòmica que n'abarateix el cost, i va dedicar elogis als responsables de la iniciativa editorial pel rigor amb què la duen a terme.